

روان‌شناسی عمومی

General Psychology

اضطراب

عقده‌های روانی

تالیف :

احمد علامه فلسفی

By : Ahmad Allameh Falsafi

پژوهشگر و مدرس علوم روان‌شناسی

(جلد ۳)

سرشناسه: علامه فلسفی، احمد
 عنوان و نام پدیدآورنده: روانشناسی عمومی: ویژه دانشجویان رشته علوم
 روانشناسی = General Psychology / تالیف احمد علامه فلسفی.
 مشخصات نشر: تهران، فاراروانشناسی ۱۳۹۲

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۶۱۷۰-۱۱-۴۱	ج. ۴ : ۹۷۸-۶۰۰-۶۱۷۰-۱۱-۴۱
مشخصات ظاهری: ج. ۳ : ۹۷۸-۶۰۰-۶۱۷۰-۳۶-۷	ج. ۲ : ۹۷۸-۶۰۰-۶۱۷۰-۱۱-۴۱
وضعیت فهرست نویسی: فپا	ج. ۱ : ۹۷۸-۶۰۰-۶۱۷۰-۱۱-۴۱
یادداشت : ج. ۲ و ۳ (چاپ اول: ۱۳۹۲) (فپا.)	موضع: روانشناسی — راهنمای آموزشی (عالی)
رده بندی کنگره: ۱۲۸BF	رده بندی دیوبی: ۱۵۰
شماره کتابشناسی ملی: ۲۹۸۹۴۴۶	

شناختن کتاب

نام کتاب: روانشناسی عمومی (جلد ۳)
 مؤلف: احمد علامه فلسفی
 ناشر: انتشارات فاراروانشناسی
 مدیر آنورماتیک انتشارات: مهندس احمد رضا علامه فلسفی
 خدمات رایانه‌ای: مهدی اخوان فومنی و آرتیمیس قراخانیان
 شماره کان: ۱۰۰۰ جلد ۱۰۰۰
 چاپ و صحافی: پیشگام
 نوبت چاپ اول: ۱۳۹۲
 ISBN: 978-600-6170-36-7 شابک:
 قیمت: ۷۰۰۰ تومان
 «حق چاپ محفوظ»

Falsafi557@yahoo.com
www.Fararavanshenasi.ir
 Tel : 09385368577

فهرست عناوین

صفحه	موضوع
	فصل اول : اضطراب
۲۹.....	تعريف اضطراب
۳۰.....	اهم نشانه های افراد مبتلا به اضطراب
۳۲.....	اختلال و حشت زدگی
۳۳.....	هراس و انواع آن
۳۷.....	زیان اضطراب و ترس در زندگی انسان
۳۷.....	نشانه های ترس از فقر
۴۰.....	ترس از انتقاد
۴۲.....	اضطراب و ترس از بیماری و مرگ
۴۴.....	راهکارهایی ساده جهت کاهش اضطراب
۴۷.....	ترشح بالای هورمون هایی که منجر به فشار روانی می شوند
۴۷.....	رونده فعل و انفعالات ناشی از فشارهای روانی و اضطراب در دستگاه مغز
۴۹.....	اضطراب و علل ایجاد آن
۵۰.....	اضطراب به عنوان یک تعارض ناہشیار
۵۱.....	اضطراب به عنوان پاسخ آموخته شده
۵۲.....	تعامل با اضطراب
۵۳.....	تفاوت هراس با ترس عادی از نظر بالینی و طبقه بندی
۵۴.....	جدول ترسهای متداول در سطوح سنی متفاوت، برگرفته از میلر و همکاران
۵۵.....	جدول طبقه بندی ترس ها، اقتباس از میلر بارت و هامپ

هراس های دوران کودکی ۵۷
درمان هراس های کودکی مبتنی بر حساسیت زدایی نظامدار ۵۹
رعایت نکاتی اجمالی برای رسیدن به آرامش درونی ۶۰
استفاده از رنگ ها برای کاهش ترس و اضطراب و افسردگی ۶۵
از دیگر عواملی که میتواند زمینه ساز ایجاد اضطراب بشمار رود ۶۸
گوشه گیری و انزواطی ۶۹
آگاهی از وضعیت جسمانی خود ۷۰
واکنش در هنگام خشم و اضطراب ۷۰
توصیه در هنگام خشم و عصیت و ترس ۷۱

فصل دوم : عقده های روانی

۱- تعریف اختلالات روانی بر مبنای طبقه بندی (DSM) ۷۹
۲- تعریف اختلالات روانی بر مبنای طبقه بندی (ICD) ۷۹
روانشناسی عقده ۸۰
الف - علاقه به اشیاء ۸۰
ب - علاقه به «من» و اعتبار بخشیدن بدان ۸۰
ج - علاقه ویژه شخصی ۸۰
* برخی از علائم رفتاری اعتلاء عقده، از جمله: ۸۱
۱- اعتلاء عقده ۸۲
۲- تلافی عقده: ۸۲
۳- جبران عقده: ۸۳
۴- توجیه دفاعی یا توجیه عقلانی: ۸۴
ویژگی واکنشی یا رفتاری مبتلایان به عقده روانی: ۸۴
تفاوت عقده و عادت: ۸۴

۸۵.....	انواع عقده های روانی و علائم و ماهیت آن ها از جمله:
۱) عقده ای قابلی.....	۸۵.....
۲) عقده ای ادیپ.....	۸۵.....
۳) عقده ای تخریب.....	۸۶.....
۴) عقده ای خودنمایی (یا جلب توجه ساختن خود):.....	۸۶.....
۵) عقده ای نقص عضو.....	۸۶.....
۶) عقده ای دیان Diane.....	۸۶.....
۷) عقده ای تولد.....	۸۷.....
۸) عقده ای انزواگرایی.....	۸۷.....
۹) عقده ای خودشیفتگی.....	۸۸.....
۱۰) عقده ای ژوکاست Jocaste.....	۸۸.....
۱۱) عقده ای کرونو Kronos.....	۸۸.....
۱۲) عقده ای پرومته Promethee.....	۸۸.....
۱۳) عقده ای امپدوکل Empedocle.....	۸۹.....
۱۴) عقده ای اطلس.....	۸۹.....
۱۵) عقده ای ژوناس Jonas.....	۸۹.....
۱۶) عقده ای لوهنگرین.....	۸۹.....
۱۷) عقده ای خیانت.....	۹۰.....
۱۸) عقده ای نجات (یا عقده عیسی مسیح).....	۹۰.....
۱۹) عقده ای یهوه.....	۹۰.....
۲۰) عقده ای اختابوس.....	۹۰.....
۲۱) عقده ای پلی کرات Polycrate.....	۹۱.....

ریشه و عوامل ایجاد عقده‌ی احساس طردشده‌گی:	۹۱
عقده‌ی طردشده‌گی (در مراحل اولیه):	۹۲
عقده طردشده‌گی (در مرحله تردید و هراس):	۹۲
عقده طردشده‌گی (در مراحل مخاطره‌آمیز بودن آن):	۹۳
عقده طردشده‌گی (در اشکال جبران یافته مثبت خود):	۹۴
عقده‌ی رفاقت برادرانه:	۹۵
عقده‌های نامنی:	۹۶
عقده‌ی نامنی در اشکال مختلف، ظاهر می‌شود از جمله:	۹۷
الف - عقده‌ی نامنی در شکل کم خطرتر:	۹۷
ب - عقده‌ی نامنی در شکل پر خطرتر:	۹۷
ج - عقده‌ی نامنی در شکل جبران کردن آن:	۹۸
عقده‌ی اختگی:	۹۸
الف - در دوره سه سالگی:	۹۹
ب - در دوره چهار سالگی:	۹۹
ج - دوره پیش از بلوغ:	۹۹
دوره بلوغ:	۹۹
دوره پایان نوجوانی:	۹۹
عقده‌ی اختگی در حالت جبران شده آن:	۱۰۰
عقده‌ی اختگی در حالت اعتلاء یافته‌ی آن:	۱۰۱
عقده‌ی اختگی در شکل و حالت تلافی شده‌ی خود:	۱۰۱
عقده‌ی احساس گناه:	۱۰۲
جبران‌های عقده‌ی احساس گناه از طریق اثبات شایسته سالاری خویشتن:	۱۰۳

جبران های عقده احساس گناه از طریق اعتلای آن:.....	۱۰۴
عقده اعتلای جبران های عقده احساس گناه به صورت تلافی کردن آن:.....	۱۰۴
مثال هایی برای عقده احساس گناه:.....	۱۰۵
عقده احساس کهتری Inferiority Complex.....	۱۰۶
۱- جبران های احساس کهتری.....	۱۰۶
۲- موارد خاص عقده دیان:.....	۱۰۷
۳- تلافی های عقده کهتری:.....	۱۰۷
۴- اعتلای احساس کهتری:.....	۱۰۸
ریشه انعقاد عقده کهتری:.....	۱۰۸
* اشاره‌ی تلویحی به برخی از عقده‌های روزمره در افراد مبتلا به:.....	۱۱۰
✓ احساس گناه از برهنگی در مقابل همسر خود:.....	۱۱۰
✓ عقده‌ی ناشی از تداعی و معانی:.....	۱۱۰
✓ احساس کهتری نسبت به موفق خود:.....	۱۱۱
✓ عقده‌ی جاه طلبی مفرط Complex Urethral.....	۱۱۱
علائم اختلالات شخصیت عقده‌ای:.....	۱۱۱
عقده‌ی اختاپوس:.....	۱۱۱
✓ عقده‌ی طردشده‌گی جبران شده:.....	۱۱۱
عقده‌ی احساس نامنی جبران شده:.....	۱۱۲
حساسیت و واکنش عقده‌ی شرطی شدن نسبت به علائم و اشارات اعم از مثبت یا منفی:.....	۱۱۲
عقده‌ی توقعات و انتظارات عاطلفی:.....	۱۱۳
راهکار جهت حل عقده‌های «جبران نشده»:.....	۱۱۴

در جهت کمک به تقلیل عقده‌ی روانی، رعایت سه نکته مفید خواهد بود:.....	۱۱۴
نکته اول- فراخوانی اراده و اعمال مجدد اراده:.....	۱۱۴
نکته دوم- بیدار کردن طبیعت و اصالت خویش:.....	۱۱۵
نکته سوم- هجمه به ریشه‌ی انحرافات فکری و ذهنی ناشی از عقده‌ی روانی:.....	۱۱۵
عقده حقارت (Inferiority Complex).....	۱۱۶
گروه اول:.....	۱۲۳
گروه دوم:.....	۱۲۴
علائم مهم عقده حقارت در دو گروه از افراد:.....	۱۲۶
الف- علائم حالت خفیف عقده حقارت:.....	۱۲۶
ب- نمونه‌هایی از دلایل و علائم بارز مبتلایان به عقده حقارت:.....	۱۲۷
علائم بارز عقده حقارت از نظر روانی و جسمانی:.....	۱۳۰
علائم روانی:.....	۱۳۰
علائم جسمانی:.....	۱۳۰
از جمله این بازتابهای نامتعارف احساس حقارت در مردان عبارتند از:.....	۱۳۱
بازتابهای نامتعارف احساس حقارت در زنان از جمله عبارتند از:.....	۱۳۱
* جبران روانی احساس حقارت:.....	۱۳۲

به نام خدا

پیشگفتار :

علم روانشناسی به عنوان یکی از شعبه های اصلی فلسفه بیش از هزار سال از زمان ابوعلی سینا ، رازی ، ناصرخسرو تا ملاصدرا در ایران توسط دانشمندان فاخر ایرانی تدریس می شده است .

زمانی که انقلاب صنعتی در اروپا پا گرفت ، روان شناسی به صورت یکی از علوم طبیعی به منصه ظهور درآمد در حالی که متاسفانه همزمان با وقوع تحولات در غرب ، این علم در ایران سیر نزولی ، رکود و نخوت خود را طی می کرد تا اینکه سرانجام پس از تاسیس دارالمعلمین ، دانشسراهها و دانشگاه تهران ، روان شناسی به عنوان یک علم تخصصی جدید مطرح شد ، به ویژه اینکه بعد از انقلاب اسلامی این علم از اعتبار و جایگاه ویژه ای به طور جدی برخوردار شده است .

اینک کتاب حاضر تحت عنوان روانشناسی عمومی شامل دو فصل از جمله

:

۱- اضطراب ۲ - عقده های روانی و در قالب جلد سوم تدوین شده

است که تقدیم پژوهشگران علاقه مند به ویژه دانشجویان رشته روانشناسی
می گردد ، امید است مورد استفاده مفید قرار گیرد .

با سپاس و احترام

احمد علامه فلسفی